

Partea a IV-a: Aplicații diferențiate pe cicluri de studii universitare

Metodologia oferă cadrul general al asigurării calității în învățământul superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați încât să își păstreze valabilitatea pentru asigurarea calității și acreditarea/evaluarea periodică a oricărui tip de furnizor educație/instituție de învățământ superior și a oricărui tip de program de studii.

În această parte a **Metodologiei** sunt oferite detalii de diferențiere care privesc:

- autorizarea funcționării provizorii și acreditarea programelor de studii universitare de licență și furnizorilor de educație prin învățământ superior;
- acreditarea programelor de studii universitare de masterat;
- acreditarea domeniilor de masterat.

Autorizarea funcționării provizorii a unui furnizor educație sau a unui program de studii universitare, respectiv acreditarea în sens general, sunt etape ale proceselor de asigurare a calității în învățământul superior. Autorizarea de funcționare provizorie este un proces care precede începerea prestării efective de servicii educaționale de către un furnizor de educație care un program de studii universitare. Procesul constă, pe de o parte, în verificarea respectării de către furnizorul de educație a condițiilor legale și a altor reglementări în vigoare iar, pe de altă parte, în analiza capacității sale de a realiza asigurarea calității pentru oferta educațională propusă. Pentru acreditare, sunt avute în vedere experiența și rezultatele obținute în perioada de funcționare cu autorizare provizorie precum și gradul de dezvoltare în această perioadă a unor proceduri de asigurare a calității și a unei culturi a calității în cadrul furnizorului de educație.

Pentru aceasta, raportul de autoevaluare trebuie să cuprindă un capitol în care să se prezinte, în mod explicit și documentat, date și informații care răspund la un set de **cerințe normative**, cu relevanță organizatorică, iar în celelalte capitole să se refere la modul în care sunt satisfăcute criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în partea a II-a a acestei **Metodologii** pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității. Elementele privind structura și conținutul raportului de autoevaluare sunt detaliate în *Ghid*.

Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin școli doctorale, se face pe domenii, cu participarea ARACIS, conform unei proceduri adaptate reglementărilor în vigoare.

După finalizarea evaluării externe a unui furnizor de educație rezultatele pot fi atacate de acesta sub forma unor *contestații* sau *plângeri* adresate ARACIS, conform procedurii aprobate de Consiliul agenției.

4.1 Autorizarea funcționării provizorii și acreditarea

Autorizarea funcționării provizorii, odată obținută, dă dreptul de a iniția și desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii. Acreditarea acordă, după finalizare, alături de drepturile prevăzute la autorizarea funcționării provizorii, dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educației Naționale, și de a organiza, după caz, examene de absolvire/finalizare a studiilor.

4.1.1 Proceduri privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea

Procedura de autorizare pentru funcționarea provizorie și respectiv acreditare constă în parcurgerea *proceselor de evaluare internă* (autoevaluare) și de *evaluare externă* pe baza documentelor, a înscrisurilor care trebuie întocmite, a celorlalte elemente doveditoare privind îndeplinirea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță prevăzute în prezenta **Metodologiei**.

În învățământul superior, autorizarea funcționării provizorii se face pentru fiecare program de studii universitare de licență care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclului de studii universitare de masterat se supun și ele, după caz, în mod individual, în condițiile precizate în această **Metodologie**, evaluării interne și externe, în vederea acreditării.

Totodată, procedura de autorizare pentru funcționarea provizorie și în vederea acreditării se realizează și pentru furnizorii de educație, în condițiile legii.

4.1.2 Obiectivele activităților de autorizare de funcționare provizorie și acreditare

Obiectivele generale ale evaluării interne și externe sunt:

- analiza asigurării calității educației oferite de furnizorul de educație/instituția de învățământ superioriar acolo unde este necesar, susținerea procesului de eliminare a disfuncțiilor și deficiențelor de calitate, astfel încât asigurarea externă a calității să recunoască și să sprijine responsabilitatea instituțională pentru asigurarea calității;
- susținerea îmbunătățirii permanente a calității educației prin diseminarea bunelor practici și încurajarea schimbului de experiențe între universitățile care oferă programe similare de studii;
- asigurarea de către furnizorul de educație/instituția de învățământ superior a procesului de informare efectivă și accesibilă a publicului în ceea ce privește calitatea programelor de studii prin publicarea propriilor rapoarte de evaluare internă.

ARACIS oferă informații publice, prin propriile rapoarte de evaluare externă, cu privire la două aspecte distincte și corelate:

- **aprecierea calității oportunităților de învățare** este axată pe eficacitatea procesului de predare-învățare-evaluare, respectiv pe susținerea sa prin resurse adecvate și pe evaluarea progresului realizat de studenți;

• luând ca referință **standardele de calitate** și indicatorii de performanță aplicate fiecărui program de studiu, raportul ARACIS apreciază măsura în care pot fi efectiv atinse rezultatele așteptate ale procesului de învățare, stabilite de furnizorul programului de studii.

Obiectivele specifice ale autorizării de funcționare provizorie și acreditării sunt următoarele:

a) să asigure comunitățile universitare, beneficiarii și publicul în general, că furnizorul de educație, autorizat să funcționeze provizoriu sau acreditat, demonstrează că satisface standardele minime de asigurare a calității;

b) să promoveze angajarea furnizorului de educație/universității în direcția creșterii continue a calității academice, afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;

c) să sprijine furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitate pentru a dezvolta un management și o cultură a calității și pentru a demonstra, prin probe și documente relevante, starea acestora;

d) să determine furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitate să se autoevalueze și să coopereze în aplicarea reglementărilor în vigoare privind evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;

e) să determine furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitate să colaboreze cu alte instituții de învățământ superior în asigurarea calității educației prin activități comune;

f) să identifice, să facă publică și să informeze organele competente, în condițiile legii, despre orice tentativă de funcționare a oricărui program de studii sau furnizor de educație/instituție de învățământ superior/universitate care nu corespunde standardelor minime de calitate a educației.

4.2 Cerințe normative privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studii universitare de licență și a furnizorilor de educație/instituțiilor de învățământ superior/universităților

Prin studierea raportului de autoevaluare și a documentelor sale anexe, puse la dispoziție de furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitate care solicită autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea, precum și în cadrul vizitelor la sediul acestuia, ARACIS verifică în prealabil îndeplinirea **cerințelor normative obligatorii**, specificate în continuare. Având în vedere că **cerințele normative obligatorii** au un caracter minimal, acestea trebuie îndeplinite pe întreaga perioadă de timp a desfășurării activității educaționale a furnizorului de educație.

1. Cadrul juridic de organizare și funcționare a furnizorului de educație/instituției de învățământ superior, misiune și obiective

a) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie și/sau a acreditării furnizorul de educație/ instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței statutului juridic propriu, stabilit prin actul de înființare;

b) furnizorul de educație/ instituția de învățământ superior, trebuie să facă dovada că are o misiune didactică și de cercetare

științifică bine precizată;

c) misiunea furnizorului de educație/ instituției de învățământ superior este declarată și publicată, are obiective clare și realizabile, cu respectarea reglementărilor în vigoare;

d) misiunea furnizorului de educație/ instituției de învățământ superior conține și elemente de specificitate, în raport cu ofertele sale educaționale;

e) misiunea și obiectivele programelor de studii universitare sunt definite cu precizarea oportunității acestora, în concordanță cu cadrul național al calificărilor din învățământul superior și cerințele pieței forței de muncă.

2. Personalul didactic

a) prin personal didactic se înțelege personalul care desfășoară activități didactice în cadrul furnizorului de educație/instituției de învățământ superior;

b) personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice;

c) numărul de persoane care împreună formează personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior, respectiv unde are funcția de bază, conform legii, este determinat la autorizarea funcționării provizorii sau acreditare considerând că o persoană acoperă o singură normă didactică constituită conform legii;

d) pentru asigurarea calității activităților didactice, personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea;

e) personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, pierde calitatea de titular pe post și este considerat cadru didactic asociat, pentru cadrele didactice pensionate pentru limita de vârstă, calitatea de titular pe post se păstrează numai cu acordul senatului universitar, în condițiile prevăzute de Legea 1/2011; cadrele didactice pensionate pentru limita de vârstă nu pot să acopere mai mult de o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ superior;

f) pentru obținerea **autorizării de funcționare provizorie** furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să aibă în fiecare domeniu pentru care se oferă programe de studii de licență și pentru fiecare program de studii de licență, care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70 % din totalul posturilor prevăzute din statul de funcții, constituite conform reglementărilor în vigoare, acoperite cu cadre didactice competente, a căror pregătire academică/specialitate și experiență profesională permite desfășurarea activității didactice specifice postului, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25 % să fie profesori universitari și conferențieri universitari; cadrele didactice cu normă întreagă trebuie să acopere mai mult de 40 % din numărul total de posturi didactice constituite conform legii; numărul de cadre didactice trebuie să acopere în mod corespunzător toate programele de studii universitare din domeniu, la toate ciclurile de studii universitare;

g) pentru obținerea **acreditării** furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să îndeplinească în continuare cerințele minimale pentru autorizarea de funcționare provizorie și să dovedească progresul înregistrat în asigurarea cadrelor didactice competente și în pregătirea acestora, profesională și didactică;

h) numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, luat în considerare pentru autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea la nivel instituțional și/sau pentru programele de studii universitare de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă cadrul didactic la programul respectiv;

i) personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcțiuni, numai dacă satisface cerințele legale și are pregătirea și competența necesară pentru ocuparea postului respectiv;

j) titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre trebuie să aibă pregătirea și/sau competențe probate prin articole, manuale, activitate profesională în domeniul disciplinei predate;

k) pentru obținerea **acreditării** furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că titularii de disciplină care predau la programele sale de studii au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică, cu respectarea standardelor academice;

l) furnizorul de educație/instituția de învățământ superior asigură multiplicarea lucrărilor sus-menționate și punerea lor la dispoziția studenților într-un număr corespunzător;

m) cadrul didactic asociat are obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care are funcția de bază, precum și celui la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere și să aibă acordul Senatului unei este titular pentru numărul de ore prestate prin asociere la alte instituții;

n) cadrele didactice care ocupă posturi de asistent universitar trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată;

o) cadrele didactice cu gradul de profesor sau conferențiar universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care

sunt pensionari, nu trebuie să acopere mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcțiuni;

p) pentru obținerea acreditării, persoanele din conducerea instituției de învățământ superior trebuie să fie alese sau numite și să își exercite atribuțiile în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

r) instituția de învățământ superior asigură acoperirea cu cadre didactice competente, a căror pregătire academică/specialitate și experiență profesională permite desfășurarea activității didactice specifice postului, pentru cel puțin un ciclu de licență, la toate activitățile prevăzute la disciplinele din planul de învățământ;

s) furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să aibă în fiecare domeniu pentru care se oferă programe de studii licență și pentru fiecare program de studii de licență, care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70 % din totalul posturilor prevăzute din statul de funcții, constituite conform reglementărilor în vigoare, acoperite cu cadre didactice competente, a căror pregătire academică/specialitate și experiență profesională permite desfășurarea activității didactice specifice postului, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, cu norma de bază în universitate sau cu post rezervat; iar dintre acestea cel puțin 25 % să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

t) furnizorii de educație care oferă numai programe de studii din ciclul II de studii universitare – masterat sunt acreditați la nivel instituțional conform unei proceduri speciale.

3. Conținutul procesului de învățământ

a) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau pentru acreditare, planurile de învățământ trebuie să respecte standardele specifice aprobate de Consiliul ARACIS, la propunerea Comisiilor de experți permanenți de specialitate, cu consultarea studenților, angajatorilor și a altor actori interesați;

b) disciplinele de studiu din planurile de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și au în vedere îndeplinirea următoarelor cerințe:

- definirea și delimitarea competențelor generale și de specialitate pe domenii ale studiilor universitare de licență, în corelație cu competențele corespunzătoare ale studiilor universitare de masterat;
- compatibilitatea cu cadrul național al calificărilor în învățământul superior, dovedită cu documente;
- compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și alte state ale lumii, ponderile disciplinelor fiind exprimate în credite de studii transferabile, în sistemul european ECTS;

c) disciplinele de studii cuprinse în planurile de învățământ au fișe de discipline în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc., pe teme, sistemul de evaluare al studenților, bibliografia minimală;

d) nomenclatorul disciplinelor cuprinse în planul de învățământ și conținutul acestor discipline precizat prin fișele disciplinelor, corespund domeniului de licență și programului de studii pentru care s-au elaborat planurile de învățământ respective și sunt conforme misiunii declarate;

e) anul universitar va fi structurat pe două semestre a 14 săptămâni în medie, de regulă cu 20 – 30 ore / săptămână pentru ciclul I studii universitare de licență, în funcție de domeniile de pregătire universitară;

f) fiecare semestru va avea câte 30 credite de studii ECTS pentru disciplinele obligatorii, de la formele de învățământ cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță;

g) formele de învățământ cu frecvență redusă, la distanță sau alte forme de învățământ care nu presupun prezența obligatorie în campusul universitar, nu se organizează fără a exista și învățământ cu frecvență;

h) disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu evaluarea rezultatelor învățării iar creditele de studii ECTS care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv;

i) este respectat raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.), conform standardelor specifice la fiecare domeniu, aprobate de Consiliul ARACIS;

j) în programul de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de cel puțin 2 – 3 săptămâni pe an universitar, începând cu anul doi de studii, precum și pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;

k) pentru stagiile de practică instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.;

l) cel puțin 50 % din formele de evaluare a rezultatelor învățării pentru disciplinele prevăzute în planul de învățământ sunt examene, la care participă cel puțin două cadre didactice.

4. Admiterea, activitatea studenților, eliberarea documentelor de studii, relevanța calificării universitare

a) recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii;

b) înscrierea la concursul de admitere se face numai pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente;

c) formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ;

- d) din orarul facultății, pentru programul de studii supus evaluării, rezultă posibilitatea desfășurării normale a procesului de învățământ, în condițiile legii;
- e) promovabilitatea studenților pe fiecare an de studiu să fie de cel puțin 40 % din numărul total de studenți al anului respectiv;
- f) rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt atestate prin foaia matricolă și prin suplimentul la diplomă;
- g) instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de creditele de studii ECTS acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studiu într-un singur an;
- h) transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări este reglementat prin regulamente interne și nu se efectuează pe parcursul anului de învățământ;
- i) în vederea acreditării, primele trei serii de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu susțin examenul de licență la instituții de învățământ superior acreditate care au în structură programul de studii universitare respectiv acreditat. Din comisile de examinare nu pot face parte cadrele didactice care au desfășurat activități la facultățile sau programele de studiu de la care provin candidații care urmează să susțină examenul de licență respectiv;
- j) în vederea obținerii acreditării unui program de studiu, instituția trebuie să facă dovada că:
- minimum 51 % din totalul absolvenților fiecăreia din primele trei serii de absolvenți au promovat examenul de licență;
 - minimum 40 % dintre absolvenții primelor trei serii de absolvenți sunt încadrați cu contract de muncă legal la nivelul calificării universitare;
- k) diplomele de licență pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu, care susțin examenul de licență la o altă instituție de învățământ superior acreditată, cu avizul ARACIS, după caz, și care au promovat examenul, se eliberează de către instituția organizatoare a examenului de licență, cu specificarea obligatorie a instituției care a asigurat școlarizarea. Diplomele respective sunt recunoscute de Ministerul Educației Naționale;
- l) conferirea certificatelor, diplomelor și altor documente de studii, cum sunt suplimentul la diplomă etc., respectă legislația în vigoare.

5. Cercetarea științifică

- a) domeniul de licență, respectiv programul de studii supus evaluării, dispune de plan de cercetare științifică propriu inclus în planul strategic al facultății și, respectiv, instituției de care aparține, atestat prin documente aflate la departamente, facultăți sau alte structuri interne ale instituției desemnate prin reglementările interne proprii;
- b) temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, programului de studii etc. supuse evaluării;
- c) personalul didactic desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă iar rezultatele cercetării sunt transferate în activitatea didactică;
- d) personalul didactic și de cercetare desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și / sau străinătate, contracte, expertiză, consultanță etc. pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și / sau din străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.;
- e) rezultatele cercetării științifice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare proprii structurii de învățământ supusă evaluării sunt valorificate prin lucrări științifice publicate, brevete creație artistică etc.;
- f) furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitatea/facultatea/departamentul organizează periodic cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN sau ISSN sau în reviste/publicații în format electronic etc. dedicate activității organizate;
- g) cerințele referitoare la cercetare pot lua în considerare, pe lângă modul în care sunt transferate în activitatea didactică, și rezultate oficiale și publice ale rezultatele procedurilor de evaluare aplicate de consiliile naționale cu atribuții în evaluarea cercetării conform reglementărilor în vigoare, care dovedesc și/sau certifică valoarea rezultatelor obținute în cercetarea științifică desfășurată de instituția de învățământ superior.

6. Baza materială a furnizorului de educație/instituției de învățământ superior/universității care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea instituțională și/sau a programelor de studii universitare

În raportul de autoevaluare al unui program de studii de licență datele referitoare la **baza materială** a unei instituții de învățământ superior acreditate/program de studii sunt cele din raportul de autoevaluare al celei mai recente evaluări externe instituționale sau de program. Acestea se completează într-o secțiune distinctă, suplimentară, a raportului cu modificările survenite ulterior, până la data depunerii raportului de autoevaluare a programului de studii de licență pentru care se solicită autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea.

- a) baza materială a corespunde standardelor care asigură desfășurarea unui proces de învățământ de calitate;
- b) în vederea obținerii autorizării de funcționare provizorie, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada cu acte corespunzătoare (acte de proprietate, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.), că pentru programul de studii supus evaluării dispune pentru întreg ciclul de școlarizare de:
- spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere;
 - laboratoare proprii sau închiriate în localitatea în care desfășoară procesul de învățământ cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute prin programa analitică activități de acest gen;
 - soft-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ, pentru care posedă licență de utilizare;
 - bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).
- c) capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării trebuie să fie de:
- minimum 1 mp. / loc, în sălile de curs;
 - minimum 1,4 mp. / loc, în sălile de seminar;
 - minimum 1,5 mp. / loc, în sălile de lectură din biblioteci;
 - minimum 2,5 mp./ loc în laboratoarele de informatică și cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul electronic;
 - minimum 4 mp. / loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.
- d) numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator trebuie să fie corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normelor stabilite anterior;
- e) se asigură desfășurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învățământ în laboratoare dotate cu tehnica de calcul, astfel încât, la nivelul unei formații de studii, să existe câte un calculator la cel mult doi studenți;
- f) bibliotecile instituției de învățământ trebuie să asigure:
- un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător a cel puțin 10 % din numărul total al studenților;
 - fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50 % să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute;
 - fondul de carte din biblioteca proprie trebuie să existe într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităților tuturor studenților aflați în ciclul și anul de studii la care este prevăzută disciplina respectivă;
 - un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, inclusiv în format electronic, corespunzător misiunii asumate.

7. **Activitatea financiară** a furnizorului de educație/instituției care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea instituțională și/sau a programelor de studii universitare de licență

În raportul de autoevaluare al unui program de studii de licență datele referitoare la **activitatea financiară** a unei instituții de învățământ superior acreditate sunt corelate cu cele din raportul de autoevaluare al celei mai recente evaluări externe instituționale sau de program. Acestea se completează într-o secțiune distinctă, suplimentară, cu modificările survenite ulterior, până la data depunerii raportului de autoevaluare a programului de studii de licență/furnizorului de educație/instituției de învățământ superior pentru care se solicită autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea.

- a) pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării unui program de studii universitare de licență, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior care o solicită trebuie să se facă dovada că dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli pentru activitatea de învățământ superior, cod fiscal și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează;
- b) cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an 65 % din totalul veniturilor;
- c) pentru obținerea acreditării programului de studii universitare de licență, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30 % din veniturile obținute în fiecare an pentru investiții în bază materială proprie;
- d) pentru obținerea acreditării furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii și-a organizat contabilitate proprie întocmind registrul inventar, bilanț contabil, cont de execuție bugetară și raport de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate

și destinația lor, precum și caracterul non – profit al instituției;

e) taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la domeniile de finanțare stabilite de Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare;

f) studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor;

g) pentru obținerea acreditării, precum și pe parcursul desfășurării activității instituțiilor de învățământ superior acreditate, furnizorii de educație/instituțiile de învățământ superior vor trebui să facă dovada auditării situațiilor lor financiare în conformitate cu reglementările în vigoare. Rezultatele auditului împreună cu analiza anuală a execuției bugetului de venituri și cheltuieli sunt dezbătute de senatul universității și sunt date publicității.

8. Activitatea managerială și structurile instituționale ale furnizorului de educație/instituției care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea instituțională și/sau a programelor de studii universitare de licență

a) în vederea obținerii autorizării de funcționare provizorie/acreditării programului de studii de licență furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că au fost respectate dispozițiile legale pentru alegerea organelor colective de conducere (consiliul facultății, senat, consiliul de administrație) precum și a cadrelor de conducere de la nivelul departamentelor, respectiv a șefilor de departamente, facultăților (decan, prodecan, secretar științific) și instituției (rector, prorector, secretar științific, președinte și vicepreședinte al consiliului de administrație/senatului);

b) pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune de Cartă Universitară, Regulament de Ordine Interioară, Regulament pentru activitatea profesională a studenților, de celelalte regulamente prevăzute în Carta Universitară, la nivelul minim al indicatorului de performanță;

c) furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că s-au respectat condițiile legale pentru publicarea și ocuparea posturilor didactice;

d) pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie și a acreditării, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unei organigrame încadrată cu personal propriu care corespunde condițiilor cerute pentru ocuparea posturilor din punctul de vedere al calificării profesionale;

e) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie sau acreditării, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada organizării evidenței activității profesionale a studenților în conformitate cu legislația aplicabilă Ministerului Educației Naționale în domeniu, pe formulare omologate în acest scop (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, diplome etc.) și în format electronic în Registrul Național al Universităților din România;

f) în perioada de funcționare provizorie, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior este obligat să respecte standardele care au stat la baza acordării autorizării de funcționare provizorie. Structurile instituționale de învățământ superior și condițiile de funcționare a programelor de studii pentru care au fost acordate autorizări de funcționare provizorie se pot modifica numai în condițiile reluării procedurilor de evaluare.

Cerințele normative menționate se detaliază prin standarde specifice pe domenii de licență și programe de studii de către fiecare comisie de experți permanenți de specialitate în raport de specificul specializării și forma de învățământ, cu limba de predare și sunt aprobate de Consiliul ARACIS. Standardele specifice sunt elaborate cu participarea tuturor părților interesate, respectiv angajatori, absolvenți, studenți și alte persoane reprezentând categorii profesionale, după caz.

Modul de îndeplinire a acestor cerințe normative obligatorii trebuie certificat prin documente justificative. Informația certificată răspunde fiecărei cerințe și se prezintă în primul capitol al raportului de evaluare. Documentele justificative corespunzătoare se prezintă în anexe. După acest capitol prim al raportului de autoevaluare, urmează trei capitole pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.

Autorizarea provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.

Pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie/acreditării unui program de studii universitare de licență, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitatea trebuie să facă dovada că sunt respectate toate standardele de calitate și cerințele normative obligatorii pentru toate programele de studii (licență, masterat, doctorat) oferite de instituție în același domeniu de studii universitare precum și în domeniile înrudite la care predau aceleași cadre didactice și care utilizează aceeași bază materială.

4.3 Etape metodologice privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studii universitare de licență

Consiliul ARACIS elaborează și detaliază în *Ghid* metodologia de evaluare externă, respectiv etapele metodologice pentru punerea acesteia în aplicare.

(1) *Metodologia de autorizare de funcționare provizorie/acreditare* a unui program de studii universitare presupune parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditării depusă la ARACIS de către furnizorul de educație/instituția de învățământ superior Procedura de evaluare externă se declanșează dacă sunt îndeplinite cumulativ două condiții:

- furnizorul de educație/instituția de învățământ superior a depus împreună cu cererea și raportul de evaluare internă, elaborat ținând seama de prevederile din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației**, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare**, pentru programul de studii la care se solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea;

- furnizorul de educație/instituția de învățământ superior prezintă dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de reglementările în vigoare pentru activitatea de autorizare de funcționare provizorie/acreditare;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de experți care au pregătire de specialitate în domeniul programului de studii universitare supus evaluării, compusă, dintr-un expert evaluator membru al comisiei de experți permanenți de specialitate și, de regulă, unul sau doi experți evaluatori dintre cei înscriși în registrul național de evaluatori al ARACIS, precum și un student din registrul național de evaluatori-studenți al ARACIS. În cazul evaluării unui program de studii în limba unei minorități naționale, cel puțin unul dintre experții din comisia de evaluare provine din rândul minorităților naționale în care se propune pentru autorizare de funcționare provizorie/acreditare programul de studii respectiv. Comisia analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizită la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile aprobate prin prezenta Hotărâre a Guvernului, elaborată ținând seama de prevederile Art. 10 din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației**, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare**. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în "Fișa vizitei, în vederea autorizării de funcționare provizorie", sau, după caz, în "Fișa vizitei, în vederea acreditării", care este semnată de toți membrii comisiei. Pe baza acestor fișe de vizită, membrii comisiei elaborează "Raportul de evaluare, în vederea autorizării de funcționare provizorie" sau, după caz, "Raportul de evaluare, în vederea acreditării", în care propun, sub semnătură, calificativul și avizul pentru autorizarea sau, după caz, neautorizarea de funcționare provizorie respectiv calificativul și avizul pentru acreditarea sau, după caz, neacreditarea programului de studii;

c) Raportul de evaluare întocmit de experții care au efectuat vizita se înaintează pentru analiză către comisia de experți permanenți de specialitate a ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării. Raportul comisiei de experți permanenți de specialitate, care include calificativul și propunerea de autorizare/acreditare sau, după caz, neautorizare/neacreditare a programului de studii, este analizat și avizat de Departamentul de acreditare, cu scopul de a verifica respectarea **Metodologiei** și a procedurilor interne ale ARACIS, și este apoi înaintat spre dezbateri și aprobare Consiliului ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieșite din dezbateri, elaborează și aprobă "Raportul Consiliului" pe care îl înaintează Ministerului Educației Naționale cu avizul de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie/acreditării a programului de studii. Propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a avizului pentru autorizarea de funcționare provizorie/acreditare se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului.

e) Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului favorabil al ARACIS întocmește proiectul de Hotărâre de Guvern pe care îl înaintează Guvernului în vederea emiterii Hotărârii de Guvern pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie/acreditării;

f) În intervalul de timp dintre emiterea autorizației de funcționare provizorie și formularea cererii de acreditare, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă (monitorizare – „follow-up”) pentru analiza evoluția modului de îndeplinire a criteriilor și standardelor de asigurare a calității;

g) În situația în care, cu ocazia desfășurării procedurilor de acreditare a programelor de studii universitare de licență autorizate să funcționeze provizoriu sau a derulării unor proceduri de monitorizare înainte de acreditare ("follow-up") se constată că după primii doi ani de funcționare nu mai sunt îndeplinite standardele de calitate, avute în vedere la autorizare sau nu sunt îndeplinite alte standarde, ARACIS informează Ministerul Educației Naționale, în condițiile legii.

(2) *Termene și condiții de începere a activității programelor de studii autorizate să funcționeze provizoriu.*

Procedura de autorizare de funcționare provizorie/acreditare a unui program de studii se finalizează în termen de șase luni de

la data înregistrării cererii la ARACIS. Programul de studii autorizat să funcționeze provizoriu își începe activitatea în primul an universitar a cărui dată de începere este ulterioară datei publicării în Monitorul Oficial Partea I-a a Hotărârii de Guvern în care sunt cuprinse programele de studii autorizate să funcționeze provizoriu/acreditate.

4.4 Cerințe normative privind acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de masterat

Prin studierea raportului de autoevaluare și a documentelor sale anexe, puse la dispoziție de furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitate care solicită autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea, precum și în cadrul vizitelor la sediul acestuia, ARACIS verifică în prealabil îndeplinirea **cerințelor normative obligatorii**, specificate în continuare. Având în vedere că **cerințele normative obligatorii** au un caracter minimal, acestea trebuie îndeplinite pe întreaga perioadă de timp a desfășurării activității educaționale a furnizorului de educație.

1. Cadrul juridic de organizare și funcționare a programului de studii

- a) Funcționarea concomitentă, în decursul aceluiași an universitar, a mai multor programe de studii de maste este condiționată de respectarea prevederilor legale pentru toate programele din domeniu, indiferent de modul în care au fost înființate, respectiv prin acreditarea de către Ministerul Educației Naționale, la propunerea ARACIS, sau organizate prin decizii ale senatului universitar într-un domeniu de masterat acreditat.
- b) Misiunea de învățământ /cercetare științifică asumată se justifică prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu nomenclatorul național de calificări și, respectiv, cerințele pieței forței de muncă și se raportează la obiectivele de învățământ și de cercetare științifică și profesionale.
- c) Misiunea de învățământ /cercetare științifică asumată pentru programul de studii universitare de masterat este parte a misiunii instituției de învățământ superior.

2. Personalul didactic

- a) Cel puțin 50% din cadrele care prestează activități didactice asistate integral trebuie să presteze aceste activități, în calitate de titular în instituția organizatoare a domeniului de masterat.
- b) Cel puțin 50% din disciplinele din planul de învățământ asistate integral, normate în Statul de funcții potrivit formei de învățământ, au ca titulari cadre didactice cu titlul de profesor universitar sau conferențiar universitar
- c) Posturile didactice de predare sunt acoperite cu prioritate cu conducători de doctorat ce activează în domeniul programului sau în domenii înrudite.
- d) Activitățile didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc. sunt acoperite de cadre didactice proprii, titularizate în învățământul superior, cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă, angajate cu norma de bază în instituția respectivă precum și de cadre didactice asociate, reprezentând mediul economic și social.
- e) Pentru programele realizate prin cooperare internațională la care participă personal de specialitate de la universități din străinătate instituția prezintă acordurile de cooperare bilaterală ce stau la baza programului.
- f) Pentru programele realizate prin cooperare internațională la care participă personal de specialitate de la universități din străinătate există contracte de cooperare ale cadrelor didactice și/sau cercetătorilor.

3. Conținutul procesului de învățământ

- a) Disciplinele de studiu din planurile de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și definesc precis competențele generale și de specialitate de domeniu de studii universitare de masterat.

- b) Disciplinele de studiu din planurile de învățământ asigură compatibilitatea cu cadrul național al calificărilor.
- c) Disciplinele de studiu din planurile de învățământ asigură compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și din alte state ale lumii, ponderea disciplinelor fiind exprimată în credite de studii ECTS.

4. Studenții

- a) Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.
- b) Înscrierea la concursul de admitere se face numai pe baza diplomei ce finalizează ciclul I de studii universitare.

5. Cercetarea științifică

- a) Instituția de învățământ superior dispune de laboratoare proprii de cercetare în domeniul programului de studii universitare de masterat pentru care se solicită acreditarea. Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări de anvergură pe plan național și internațional.
- b) Programul de studii universitare de masterat supus evaluării dispune de plan de cercetare științifică propriu, inclus în planul strategic al furnizorului de educație, atestat prin documente aflate la structura organizatoare - departament, facultate sau instituție, după caz. Temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică a domeniului de studii de masterat.
- c) Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. organizate în instituție, în țară și/sau străinătate, contracte, expertiză, consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau din străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc. Rezultatele cercetării științifice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare proprii structurii de învățământ supuse evaluării sunt valorificate prin lucrări științifice publicate, brevete etc.
- d) Instituția organizează periodic cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în reviste dedicate activității organizate.
- e) Instituția dispune de un centru de cercetare științifică instituționalizat recunoscut în domeniu.
- f) Personalul didactic și de cercetare este implicat în granturi de cercetare naționale și internaționale.

6. Baza materială

- 1. Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune de laboratoare proprii, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele din planul de învățământ.
- 2. Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ. Fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50% să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute.
- 3. Bibliotecile instituției de învățământ trebuie să asigure un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, corespunzător misiunii asumate.
- 4. Bibliotecile instituției de învățământ dispun de colecții de specialitate. Se va preciza anul inițierii colecției.

4.5 Proceduri pentru acreditarea/evaluarea periodică a domeniilor de studii universitare de masterat.

Criteriile, Standardele și Indicatorii de performanță pentru acreditarea/evaluarea periodică externă a domeniilor de studii universitare de masterat sunt cuprinse în *Ghid* și se corelează cu prevederile standardelor specifice privind evaluarea externă a calității academice a programelor de studii din domeniile de licență.

Potrivit legislației în vigoare, fiecare domeniu de studii universitare de masterat este evaluat extern periodic, o dată la 5 ani în vederea menținerii acreditării, pe baza performanțelor programelor de studii universitare de masterat acreditate în domeniu și a capacității instituționale a domeniului de studii universitare de masterat.

Evaluarea externă a unui domeniu de studii universitare de masterat și a programelor de studii universitare de masterat încadrate în domeniul respectiv la data declanșării evaluării, se realizează de către ARACIS, pe baza prezentei reglementări.

Pe baza rezultatelor evaluării externe periodice a unui domeniu de studii universitare de masterat, ARACIS propune Ministerului Educației Naționale, după caz: menținerea acreditării domeniului de studii universitare de masterat și al programelor de studii universitare de masterat încadrate în acel domeniu la data declanșării evaluării externe, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați pentru domeniul respectiv sau retragerea acreditării pentru domeniul de studii universitare de masterat și al programelor universitare de masterat încadrate în domeniu la data declanșării evaluării externe.

Evaluarea externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat se realizează având în vedere următoarele etape:

(1) **ARACIS stabilește data la care urmează să se realizeze evaluarea externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat**, pentru fiecare instituție de învățământ superior în parte. ARACIS comunică, instituțiilor de învățământ superior, lista domeniilor de studii universitare de masterat acreditate, a programelor de studii de masterat pe care acestea le cuprind, numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați pentru fiecare domeniu de masterat și anul calendaristic la care domeniile de studii universitare de masterat urmează să parcurgă procedura de evaluare externă.

(2) **Instituția de învățământ superior depune o cerere**, la ARACIS, pentru începerea procedurilor de evaluare externă, în care se menționează domeniile de studii universitare de masterat care urmează să fie evaluate.

(3) **ARACIS stabilește, pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat, programele universitare de studii de masterat pentru care instituția de învățământ superior depune dosare de autoevaluare**, respectând o pondere de circa 30% din totalul programelor de masterat din domeniu (minim 1 program și maxim 4 programe).

La selectarea programelor de studii de masterat din cadrul aceluiași domeniu de studii universitare de masterat pentru care se întocmesc Rapoarte de autoevaluare se ține seama de:

- a) forma de învățământ (IF și IFR);
- b) locația geografică în care se realizează activitățile de formare;
- c) limba de predare;
- d) parteneriatele cu universități/instituții (din țară sau din străinătate);
- e) cifra de școlarizare pe programe universitare de studii de masterat;
- f) alte particularități relevante ale programelor de studii universitare de masterat;
- g) opțiunea instituției de învățământ.

(5) **ARACIS stabilește împreună cu instituția și comunică instituției de învățământ superior** programele de studii universitare de masterat care vor fi suspendate integral evaluării externe.

(6) **Pe baza numărului de programe de studii universitare de masterat pentru care se depun dosare de autoevaluare, ARACIS, stabilește taxa de evaluare** în funcție de numărul de programe evaluate, astfel: pentru un program de studii universitare de masterat taxa de evaluare se achită integral, iar pentru celelalte taxa este 50% din taxa de evaluare, pe program de studii universitare de masterat.

(7) ARACIS comunică instituției de învățământ superior taxa de evaluare, care are obligația să emită dispoziția de plată în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii facturii emise de ARACIS

(8) **Instituția de învățământ superior depune la ARACIS un Raport de autoevaluare** pentru evaluarea externă periodică a domeniului de studii universitare de masterat și stabilirea capacității de școlarizare.

(9) Raportul de autoevaluare trebuie să conțină:

- a) descrierea misiunii și a obiectivelor de formare profesională și de cercetare ale domeniului de studii universitare de masterat;
- b) informații cu privire la tipul și forma de învățământ (IF și IFR), pentru fiecare program de studii universitare de masterat, propus spre a fi organizat în domeniul de studii universitare de masterat respectiv;
- c) situația înmatriculării studenților pe programe de studii universitare de masterat de la acreditarea acestora;
- d) numărul maxim de studenți pe care instituția de învățământ superior dorește să-l școlarizeze în respectivul domeniu de studii universitare de masterat, cu respectarea capacității de școlarizare pe program de studiu, stabilite conform legii. ;
- e) planul de învățământ pentru fiecare program de studii universitare de masterat din domeniul de masterat evaluat;
- f) suplimentul la diplomă pentru fiecare program de studii universitare de masterat din domeniul de masterat evaluat;
- g) informații cu privire la activitatea didactică, proiectarea și implementarea metodelor și tehnicilor de învățare centrate pe student și asigurarea unui sistem eficient de suport și de evaluare a cunoștințelor a studenților, pentru fiecare program de studii universitare de masterat din domeniul de masterat vizat;
- h) informații cu privire la resursele de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, acces la baze de date, antologii etc.) pentru fiecare program universitar de studii universitare de masterat, disponibile în biblioteci, centre de resurse etc., în format tipărit și/sau electronic;
- i) informații cu privire la activitatea de cercetare științifică desfășurată de instituția de învățământ superior în domeniul de studii de masterat și implicarea studenților în aceasta activitate. Valorificarea cercetării realizată prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc.;
- j) descrierea bazei tehnico-materială, a spațiilor de învățământ și de cercetare/creație alocate domeniului de studii universitare de masterat, inclusiv a bazei materiale din alte locații geografice unde sunt acreditate programe universitare de studii de masterat;
- k) descrierea infrastructurii hardware și software, care asigură implementarea și administrarea platformelor eLearning;
- l) informații privind personalul didactic și de cercetare/creație/formare implicat în activitățile didactice și de cercetare din domeniul de masterat, cu precizarea gradului de încărcare a personalului didactic, cu activități didactice și de cercetare, desfășurate în cadrul și în afara instituției de învățământ superior evaluată;
- m) gradul de acoperire cu personal propriu și asociat a tuturor posturilor din statele de funcții aferente programelor de masterat din domeniul evaluat;
- n) prezentarea procedurilor interne de asigurare a calității la nivelul programelor de studii universitare de masterat, din care să reiasă politicile, practicile în domeniul asigurării calității, precum și eficiența și transparența acestora. Vor fi furnizate dovezi de aplicare a acestor proceduri în ultimii 3 ani, concluzii și măsuri de remediere a aspectelor defectuoase identificate;
- o) dosare de autoevaluare pentru programele de studii universitare de masterat stabilite de către ARACIS. Dosarele vor fi întocmite în conformitate cu prezenta reglementare.

(10) După depunerea și înregistrarea Raportului de autoevaluare la ARACIS, **Departamentul de Acreditare al ARACIS numește o echipă formată din 2-4 evaluatori**, experți în domeniul de studii universitare de masterat evaluat, în funcție de numărul programelor de studii universitare de masterat din respectivul domeniu. În cazul existenței în domeniul de studii universitare de masterat evaluat a programelor de studii universitare de masterat la forma de învățământ cu frecvență redusă (FR), unul dintre evaluatori este din Comisia ID/IFR. Reprezentanții Federațiilor asociațiilor studențești din Consiliul ARACIS desemnează, ca evaluator, un student, care este înmatriculat la un program de studii universitare de masterat sau doctorat din domeniul de studii universitare de masterat evaluat. ARACIS va ține cont de existența unei distribuții de gen echilibrate în numirea echipei de experți evaluatori.

(11) **Echipa de evaluatori realizează o vizită la instituția de învățământ superior evaluată**, pentru a verifica datele prezentate în raportul de autoevaluare depus, precum și alte aspecte considerate relevante. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în *Fișa vizitei*, în vederea acreditării domeniului de studii universitare de masterat, care este semnată de toți membrii comisiei și de către reprezentanții instituției de învățământ superior evaluată. Pe baza *Fișei vizitei*, membrii comisiei elaborează *Raportul de evaluare*, în care propun sub semnătură *avizul* privind acreditarea sau, după caz, *neacreditarea* domeniului de studii universitare de masterat pentru care s-a solicitat evaluarea.

(12) **Raportul de evaluare, întocmit de experții ce au efectuat vizita la instituția solicitantă se înaintează pentru analiză Comisiei de experți permanenți de specialitate a ARACIS**, din domeniul fundamental de științe relevant pentru domeniul de studii universitare de masterat supus evaluării.

(13) **Raportul Comisiei de experți permanenți de specialitate ai ARACIS, prin care se prezintă rezultatele vizitei, se înaintează spre analiză Departamentului de Acreditare al Consiliului ARACIS și ulterior Consiliului ARACIS**. La ședința departamentului participă coordonatorul echipei de vizită.

(14) **Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a dezbaterilor, elaborează Raportul Consiliului ARACIS**, care, pe lângă aprecierile privind calitatea predării-învățării-evaluării/cercetării/creației, conține în mod obligatoriu propuneri privind **menținerea acreditării** pentru domeniul de studii universitare de masterat și pentru programele de studii universitare de masterat încadrate în respectivul domeniu la data declanșării evaluării externe precum și **propuneri privind capacitatea de școlarizare pentru anul I de studii universitare de masterat** pentru respectivul domeniu sau **retragerea acreditării, în baza căreia Ministerul Educației Naționale emite decizia de retragere a acreditării domeniului de studii universitare de masterat și a programelor de studii universitare de masterat încadrate în respectivul domeniu**.

(15) **Raportul Consiliului ARACIS** este înaintat Ministerului Educației Naționale.

(16) Înregistrarea informațiilor privind calificările obținute în urma absolvirii programelor de studii universitare de masterat în RNCIS se realizează în condițiile legii de către instituțiile de învățământ superior.

2. Procedura de evaluare externă în vederea acreditării unui domeniu nou de studii universitare de masterat

Prin domeniu de studii universitare de masterat nou se înțelege domeniul de masterat, pentru care instituția de învățământ superior nu are nici un program de studii universitare de masterat acreditat.

Instituțiile de învățământ superior acreditate, care doresc să organizeze programe de studii universitare de masterat într-un domeniu nou de studii universitare de masterat, trebuie să obțină acreditarea respectivului domeniu. Aceasta se obține prin evaluarea externă și acreditarea a cel puțin unui program de studii universitare de masterat în acel domeniu, conform prezentei reglementări.

În urma evaluării externe și acreditării a cel puțin unui program de studiu de masterat, domeniul de studii universitare de masterat respectiv se consideră acreditat pentru instituția de învățământ superior.

Evaluarea externă **în vederea acreditării unui domeniu nou de studii universitare de masterat** se realizează având în vedere următoarele etape:

- (1) Pentru începerea procedurii de evaluare externă în vederea acreditării unui nou domeniu de studii universitare de masterat, instituția de învățământ superior depune la ARACIS o cerere și unul sau mai multe *Rapoarte de autoevaluare* pentru programul sau programele universitare de studii universitare de masterat încadrate în domeniul de studii universitare de masterat vizat și achită taxa prevăzută pentru evaluare.
- (2) Fiecare raport de autoevaluare cuprinde obligatoriu și macheta suplimentului la diplomă completat.
- (3) Urmare a evaluării externe și acreditării programului/programele universitare de studii universitare de masterat se stabilește și numărul maxim al studenților care pot fi școlarizați în respectivul domeniu.
- (4) Dacă niciunul dintre programele universitare de studii universitare de masterat evaluate nu este acreditat, noul domeniu de studii universitare de masterat este neacreditat și nu primește capacitate de școlarizare.
- (5) Procedura de acreditare a unui domeniu de studii universitare de masterat se finalizează de către ARACIS în termen de 6 luni de la data înregistrării cererii de solicitare a evaluării.

3. Procedura de evaluare externă în vederea încadrării unui program nou de studii universitare de masterat într-un domeniu de masterat existent acreditat.

Evaluarea externă **în vederea încadrării unui program nou de studii universitare de masterat într-un domeniu de masterat existent acreditat** se realizează având în vedere următoarele etape:

- (1) În cadrul unui domeniu de studii universitare de masterat acreditat, programele de studii universitare de masterat promovate de către o instituție de învățământ superior sunt stabilite anual de către Senatul Universitar și/sau de către Consiliul de Administrație, fără modificarea capacității de școlarizare a domeniului de studii universitare de masterat vizat, conform prevederilor Hotărârii Guvernului României în vigoare la începerea noului an universitar.
- (2) Pentru începerea procedurilor de evaluare, instituția de învățământ superior depune, la ARACIS, o cerere și un **Dosar de încadrare în domeniu** pentru un nou program de studii universitare de masterat, într-un domeniu de studii universitare de masterat acreditat.
- (3) Instituțiile de învățământ superior sunt direct responsabile de încadrarea corectă a programelor noi de studii universitare de masterat în domeniile de studii universitare de masterat pentru care instituția este acreditată.
- (4) *Dosarul de încadrare în domeniu* va cuprinde:
 - a) aprobarea Senatului Universității sau, după caz, a Consiliului de administrație, de înființare a unui nou program de studii universitare de masterat într-un domeniu de studii universitare de masterat acreditat;
 - b) analiza privind oportunitatea înființării unui nou program de studii universitare de masterat, din punct de vedere al corelației cu cerințele pieței muncii;
 - c) suplimentul la diplomă pentru programul de studii universitare de masterat propus;
 - d) planul de învățământ al programului de studii universitare de masterat;
 - e) fișele disciplinelor din planul de învățământ;
 - f) lista cadrelor didactice care vor acoperi activitățile didactice și de cercetare, conform Anexei cuprinse în *Ghidul ARACIS – Tabel privind îndeplinirea indicatorului „cadrele didactice titulare au pregătirea inițială, sunt doctori/doctoranzi și cercetează în domeniul în care se includ disciplinele din postul ocupat”*;

g) descrierea detaliată a modului în care instituția a aplicat prevederile procedurilor de asigurare internă a calității în conformitate cu prevederile prezentei reglementări, document elaborat de structura internă de asigurare a calității și aprobat de conducerea instituției de învățământ superior.

(5) *Evaluarea Dosarului de încadrare în domeniu se face fără vizită și nu se percep taxe de evaluare.*

(6) *Dosarul de încadrare în domeniu este repartizat Comisiei de experți permanenți de specialitate din ARACIS, care corespunde domeniului fundamental de științe relevant pentru domeniul de studii universitare de masterat în care se încadrează programul de studii universitare de masterat analizat. După examinarea documentelor din dosarul de încadrare în domeniu, Comisia de experți permanenți de specialitate propune **avizul privind încadrarea** sau, după caz, **neîncadrarea** programului de studii universitare de masterat în domeniului de studii universitare de masterat vizat.*

(7) *Avizul Comisiei de experți permanenți de specialitate este validat de Consiliul ARACIS și transmis Ministerului Educației Naționale.*

(8) *În cazul validării de către Consiliul ARACIS a propunerii de **neîncadrare** a programului de studii universitare de masterat în domeniul de studii universitare de masterat vizat, instituția de învățământ superior solicitantă este informată asupra deciziei Consiliului și este atenționată că structurile interne desemnate să prezinte documentele de încadrare a programului de studiu de masterat în domeniul universitar de masterat vizat nu au respectat criteriile unei încadrări corecte sau de asigurare internă a calității.*

(9) *Programele de studii universitare de masterat promovate de către o instituție de învățământ superior în baza unor contracte de parteneriat semnate cu instituții de învățământ superior din străinătate, vor fi evaluate separat, în condițiile legii, cu respectarea prevederilor Standardelor și liniilor directoare pentru asigurarea calității în învățământul superior ESG 2015.*

(10) *Procedura de evaluare în vederea încadrării unui program nou de studii universitare de masterat, într-un domeniu de studii universitare de masterat acreditat, se finalizează, de către ARACIS, în termen de maxim 3 luni de la data înregistrării cererii de evaluare.*

4. Criteriile/Standardele/Indicatorii de performanță pentru evaluarea externă a domeniilor de studii universitare de masterat sunt prevăzute în Ghid.